

Praktinė darbo patirtis rodo, jog lietuviams tėvams labai būdingas perfekcionizmas. Daugelis besirūpinančių auklėjimu trokšta, kad jų vaikai neturėtų trūkumų, būtų tobuli, kaip sraigteliai atliktų savo pareigas ar vykdytų nurodymus... Toks požiūris į vaikus labai pažeidžia vaiko asmenybę, sutrikdo jo natūralų vystymąsi ir pažintinėje, ir emocinėje, ir socialinėje erdvėse. Šis požiūris kyla iš pačių tėvų savivertės trūkumo, noro pakelti savo vertę vaikų sąskaita. Toks požiūris į vaiką - labai vartotojiškas. Tuo atveju nenorima atsižvelgti į tai, ką vaikas geba ar kam visiškai nėra sutvertas, į tai, ka jis jau gali ar dar nepajėgus padaryti ... Tėvai, kuriems labai svarbu būti gerais tėvais, dažnai nueina klaidingu keliu: vietoj to, kad tiesiog rodytų reikiamą pavyzdį savo elgesiu, sudarytų sąlygas savo vaikui laisvai skleistis, rinktis, daryti sprendimus, mokytis iš savo klaidų, ima jį "dresuoti", siekia, kad vaikas elgtųsi taip, kaip nori tėvai ... Deja, gera tėvystė nėra nuolatinis "auklėjimas"... Gera tėvystė - tai besąlygiška meilė, kurią reikia nuolat įrodinėti iš naujo. Tai rūpinimas svarbiausiais vaiko poreikiais (ne norais). Tai gero santykio su vaiku kūrimas, priklausymo šeimai ir bendrumo jausmo puoselėjimas.

Parengė Panevėžio PPT antros kategorijos psichologė Rasa Praninskienė

**Pasiruošę Jums padėti
Panevėžio pedagoginė -
psichologinė tarnyba:**

**ATEIKITE,
SKAMBINKITE,
RAŠYKITE.**

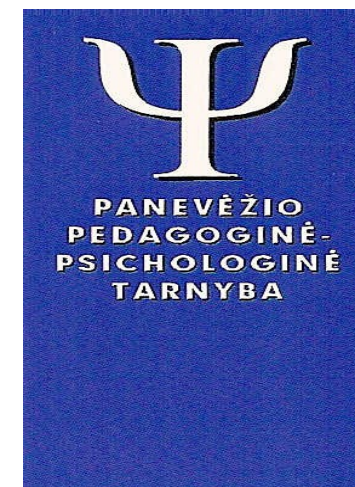
Mūsų adresas:

Topolių al. 12, Panevėžys

Tel. 8-45 460106

Mob.8-670 19616

El.p. panppt@zebra.lt

**Norite turėti
“gerus” vaikus ?
Pasirūpinkite,
kad jie gerai
jaustųsi ir augtų
laimingi**

Laimingi vaikai sugeba prisitaikyti aplinkoje, pasitiki savimi, žino, ko nori, ir geba to siekti. Tačiau ką daryti, kaip elgtis su vaikais, kaip juos auklėti, kad jie būtų „sėkmingi“? Ar reikia būti griežtiems ir nieko neleisti, nubrėžti ribas ir laikyti vaiką „už pavadėlio“? O gal priešingai – leisti daryti tai, ko nori jis pats? Kaip atrasti tinkamiausius auklėjimo būdus? Tikrai **netinkamos** vaikų **auklėjimo pozicijos** yra šios: reikalauti paklusnumo, nuolaidžiauti, elgtis nenuosekliai. **Autoritarinių** pažiūrų tėvai įsitikinę, kad jie viską žino geriau už vaikus. Todėl jie nori viską spręsti už juos. Tokie tėvai mano, kad vaikai neturi savo nuomonės arba jų nuomonė tiesiog nėra svarbi.

Nuolaidžiantys tėvai mano, kad neturi labai nurodinėti savo vaikams. Jie tenkina visus vaikų norus. Stengiasi nesakyti jokio pikto žodžio, nors ir labai pyksta. Šios dvi pozicijos yra kraštutinės, bet turi ir privalumų: visada aišku, ko iš tėvų galima tikėtis.

Tačiau net ir patys valdingiausi, nuolaidžiausi ir kantriausieji tėvai gali netekti kantrybės bei būti **nenuoseklūs**. Tėvai, kurie vadovaujasi savo nuotaika, dažniausiai elgiasi be jokios sistemos. Ši auklėjimo pozicija yra baisi vaikų atžvilgiu, nes jie negali nuspėti tėvų veiksmų. Jie nežino, kaip elgtis ir ko tėvai iš tiesų nori.

Tinkama alternatyva yra **demokratinis požiūris**, kai tėvai pripažįsta, kad teisių turi tiek jie, tiek ir jų vaikai, ir visi gali gyventi laisvai, **gerbdami** vieni kitus. Vis dėlto, kai nuomonės išsiskiria, kažkas šeimoje turi priimti sprendimus, ir geriau, jei dažniausiai tas „kažkas“ yra suaugęs žmogus. Tokiu atveju, laukiant iš vaiko paklusnumo, reikia tiesiog tikėti, kad jis paklus. Reikia tvirtai laikytis savo nuomonės ir mokėti pasakyti „ne“. Vaikams bet kuriuo atveju atrodo, kad yra jų tiesa, tačiau protingiausia būtų be jokių grasinimų ir atsiprašymų pasakyti: „Todėl, kad aš taip pasakiau“.

Jei sutinkate, kad geri vaikai užauga ne vien todėl, kad mes nuolat rūpinamės jų auklėjimu, o yra ir kitų svarbių veiksnių, dar keletas patarimų - kaip tik Jums :).

Rūpinkitės savimi. Kai patys esame pozityviai nusiteikę, pailsėję, valdome emocijas, mes daug daugiau duodame savo vaikams, nei būdami pernelyg susirūpinę jų „auklėjimu“.

Rūpinkitės savo elgesiu. Pažiūrėkite į savo vaikus, jie – mūsų atspindys. Jei mama ir tėtis visada sako „Labas rytas“, „Ačiū“, vaikas taip pat savo laiku išmoks tai daryti. Jei tėvai skaito, vaikai taip pat pamils knygas... Jei tėvai valosi dantis ir mėgsta tvarką – mylimu besijaučiantis vaikas ir pats su laiku ima tuo rūpintis... Tad prieš ko nors reikalaudami iš vaikų, pirmiausia pagalvokite, ar patys taip elgiatės, ir, vietoj paliepiamų, tiesiog rūpinkitės gero santykio su vaiku kūrimu.

Besąlygiška meilė - pagrindinis vaiko poreikis. Kai vaikas jaučiasi mylimas ir saugus, gauna dėmesio tiek, kiek jam reikia (nei per daug, nei per mažai), jis tampa sėkmingu. Vaikams nereikia, kad jūs nuolat būtumėte šalia ir nuolat nurodinėtumėt, kaip reikia elgtis, ką daryti. Jiems reikia jausmo, kad priimate tokį, koks jis yra, su visais trūkumais ir paklydimais, kad leidžiate mokytis iš savo klaidų, kad gerbiate jį, koks mažas ir klystantis jis bebūtų, kad džiaugiatės, jį pasigimdę ir jį turėdami :).